

**Elementarz
Wytwórni
Filmów
Oświatowych**

Elementarz Wytwórni Filmów Oświatowych

Michał Dondzik
Krzysztof Jajko
Emil Sowiński

Łódź 2018

Michał Dondzik, Krzysztof Jajko, Emil Sowiński
Elementarz Wytwórni Filmów Oświatowych

Copyright by Michał Dondzik, Krzysztof Jajko, Emil Sowiński, 2018
Copyright by Wytwórnia Filmów Oświatowych, 2018
Wydanie I, Łódź 2018
Nakład: 380 egz.

Recenzenci: dr hab. Marcin Adamczak, dr hab. Konrad Klejsa
Projekt okładki: Monika Rawska / Legut
Projekt typograficzny i skład: Monika Rawska / Legut

Na okładce wykorzystano kadr z filmu *Taki jest świat, Gabrielo* (reż. Janusz Star, Manfred Gussmann, 1962).

Wytwórnia Filmów Oświatowych sp. z o. o.
ul. Kilińskiego 210
93-106 Łódź
www.wfo.com.pl, wfo@wfo.com.pl
tel. (+48 42) 689 23 45

ISBN 978-83-952645-0-4

Wydanie książki *Elementarz Wytwórni Filmów Oświatowych* współfinansował
Polski Instytut Sztuki Filmowej.

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ
POLISH FILM INSTITUTE

Wstęp	7
Dodatek do historii polskiej kinematografii	
1945–1949	23
Film oświatowy w zarodku	
<i>Wieliczka</i> (reż. Jarosław Brzozowski, 1946)	41
1950–1954	45
Wegetacja w cieniu planu sześcioletniego	
Lista filmów instruktażowych zrealizowanych w dwóch pierwszych latach działalności WFO	69
<i>Czy wiecie, że...</i> (różni realizatorzy, 1951–1965)	71
<i>Karmik Jankowy</i> (reż. Wojciech Jerzy Has, 1952)	75
<i>Cykl Budowa Pałacu Kultury i Nauki</i> (reż. Jan Jacoby, 1953–1955)	79
1955–1960	83
Bujny rozkwit	
<i>Rozwój zarodka ptaka</i> (reż. Karol Marczak, 1956)	101
<i>Mrówcze szlaki</i> (reż. Stanisław Kokesz, 1956)	105
<i>Do Studziannej</i> (reż. Stanisław Grabowski, 1960)	107
<i>Jak zapobiegać ciąży</i> (reż. Roman Woźniakowski, 1960)	111
1961–1967	115
Stabilizacja	
<i>Taki jest świat, Gabrielo</i> (reż. Janusz Star, Manfred Gussmann, 1962)	139
<i>Metamorfoza</i> (reż. Roman Woźniakowski, 1966)	143
<i>Zabawa w dorosłych</i> (reż. Jadwiga Żukowska, 1966)	145
<i>U źródeł sztuki plastycznej</i> (reż. Bohdan Mościcki, 1967)	149
1968–1973	153
Pomarcowy krajobraz	
<i>Archeologia</i> (reż. Andrzej Brzozowski, 1968)	171
<i>Mężczyźni</i> (reż. Grzegorz Królikiewicz, 1969)	175
<i>List</i> (reż. Andrzej Brzozowski, 1969)	177
<i>Bykowi chwała</i> (reż. Andrzej Papużyński, 1971)	179
<i>Idzie Mróz</i> (reż. Piotr Andrejew, 1973)	183
<i>Z mediomagnetycznego atelier Tytusa Czyżewskiego</i> (reż. Józef Robakowski, 1973)	185
1974–1979	187
Polityka otwartych drzwi	
<i>Lekka tkliwość</i> (reż. Marek Koterski, 1975)	213
<i>Wanda Gościńska. Włóknarka</i> (reż. Wojciech Wiszniewski, 1975)	215

<i>Kanon, czyli zasadnicze zasady gry kolektywnej na instrumentach dętych</i> (reż. Janusz Sijka, 1979) 219	
<i>Hokej</i> (reż. Bogdan Dziworski, 1976) 223	
<i>Jeden z 22</i> (reż. Tadeusz Junak, 1976) 227	
<i>Kobiety pracujące</i> (reż. Piotr Szulkin, 1978) 229	
<i>Wypracowanie</i> (reż. Andrzej Barański, 1979) 233	
Reklamy WFO 237	
1980–1983	241
Stan przedwojenny i wojenny	
<i>W wannie</i> (reż. Bogdan Górski, 1981) 271	
<i>Spokojny dzień</i> (reż. Witold Starecki, 1976/1980) 275	
<i>Elementarz</i> (reż. Wojciech Wiszniewski, 1976/1980) 279	
<i>Stowarzyszenie Teatralne Gardzienice</i> (reż. Anna Górna i Lubomir Zajac, 1982) 283	
1984–1988	287
Stan powojenny i przedzawałowy	
<i>Szczurołap</i> (reż. Andrzej Czarnecki, 1986) 313	
<i>Prekursor</i> (reż. Grzegorz Królikiewicz, 1988) 317	
<i>Fan</i> (reż. Wojciech Maciejewski, 1987) 321	
<i>Chłopski los - tryptyk filmowy</i> (reż. Zygmunt Skonieczny, 1988) 327	
1989–1993	331
Reaktywacja	
<i>Usłyszcie mój krzyk</i> (reż. Maciej Drygas, 1991) 369	
1994–2010	373
Readaptacja	
<i>Socjalistyczna FilMOTEKA Powiatowa</i> (reż. Mikołaj Hamerski, 2008) 401	
<i>Fotografia jest sztuką trudną (Fotoamator Michał C.)</i> (reż. Andrzej Barański, 1998) 403	
2010–2015	409
Reanimacja	
Filmy WFO zrekonstruowane w latach 2012–2017 427	
Wykaz skrótów	435
Bibliografia	437
Źródła ilustracji	451
Indeks nazwisk	453